

Prednáška: Veľkomoravské hradiská (teória centrálného miesta, funkčné rozdelenie, vznik, štruktúra, funkcie a význam)

Výber literatúry:

Blotevogel 1996: H. H. Blotevogel, *Zentrale Orte: Zur Karriere und Krise eines Konzepts in der Regionalforschung und Raumordnungspraxis*. *Inf. Raumentwicklung* 10/1996, 617 – 630.

Brachmann, Hansjurgen, and Heinz-Joachim Vogt, eds. 1992. *Mensch und Umwelt. Studien zu Siedlungsausgriff und Landesausbau in Ur—und Frühgeschichte*. Berlin: Akademie Verlag.

Dresler 2016 – P. Dresler, *Břeclav-Pohansko VIII. Hospodářské zázemí centra nebo jen osady v blízkosti centra?* (Brno 2016).

Dresler Petr, Mazuch Marian 2019: *Mikulčice a Pohansko – zánik veľkomoravských center na dva způsoby*. In: B. Kovár, M./Ruttkay (eds.), *Kolaps očami archeológov* (Nitra 2019).

Grant Eric (edited) 1986: *Central places, archaeology and history*. Sheffield : Dept. of Archaeology and Prehistory, University of Sheffield

Gringmuth-Dallmer Eike 1999, *Methodische Überlegungen zur Erforschung zentraler Orte in ur- und frühgeschichtlicher Zeit*, in: Moździoch Slawomir (Hrsg.), *Centrum i zaplecze we wczesnośredniowiecznej Europie środkowej*. *Spotkania bytomskie* 3, Wrocław, 9–20.

Hladík 2012 – M. Hladík, *Výskum sídelných štruktúr v zázemí včasnostredovekého hradu v Mikulčiciach*. In: J. Doležel/M. Wihoda (eds.), *Mezi raným a vrcholným středověkem*. Pavlu Kouřilovi k šedesátým narozeninám přátelé, kolegové a žáci (Brno 2012) 111-135.

Hladík Marek 2014: *Hospodárske zázemie Mikulčíc. Sídelná štruktúra na strednom toku rieky Moravy v 9. – 1. polovici 13. storočia* (Brno 2014).

Hulínek, Drahoslav. 2008. “Funkčné členenie veľkomoravských opevnených sídlisk na základe ich spoločenského významu a kontinuita ich pretrvávania v 10. storočí (Morava a západné a stredné Slovensko).” In *Bitka pri Bratislave a jej význam pre vývoj stredného Podunajska*, edited by Tatiana Štefanovičová and Drahoslav Hulínek. Bratislava: SAHI.

Champion Tim (Editor) 1996: *Centre and Periphery: Comparative Studies in Archaeology*. London, Routledge.

Chisholm Michael 1966: *Rural Settlement and Land Use*. London, Hutchinson. (posledné vydanie 2007, Routledge)

Christaller, Walter. 1966. *Central Places in Southern Germany*. New Jersey: Prentice-Hall.

Christie, N., Herold, H. (eds.), *Fortified Settlements in Early Medieval Europe: Defended Communities of the 8th–10th Centuries*, Oxford: Oxbow, 2016.

Kalhous David 2018: Building and Organising Central Places and Fortifications as a Manifestation of Princely Power in Early Medieval Europe. In: Pavel Kouřil, Rudolf Procházka et al. Moravian and Silesian Strongholds of the Tenth and Eleventh Centuries in the Context of Central Europe, Brno, 17-23.

Macháček Jiří 2007: Pohansko bei Břeclav. Ein frühmittelalterliches Zentrum als sozialwirtschaftliches System. Studien zur Archäologie Europas 5 (Bonn 2007).

Macháček Jiří 2013: GREAT MORAVIAN CENTRAL PLACES AND THEIR PRACTICAL FUNCTION, SOCIAL SIGNIFICANCE AND SYMBOLIC MEANING. In: Peter Ettel · Lukas Werther (Hrsg.) ZENTRALE ORTE UND ZENTRALE RÄUME DES FRÜHMITTELALTERS IN SÜDDEUTSCHLAND, Verlag des Römisch-Germanischen Zentralmuseums Mainz.

Nakoinz Oliver 2010: Concepts of Central Place Research in Archaeology. In: Johannes Müller (Ed.), Landscapes and Human Development: The Contribution of European Archaeology. Proceedings of the International Workshop "Socio-Environmental Dynamics over the Last 12,000 Years: The Creation of Landscapes (1st-4th April 2009), Bonn: Habelt Verlag, 2010.

Nakoinz Oliver 2013: Models of Interaction and Economical Archaeology. *Metalla* 20/2, 2013, 107-115.

Staňa, Čeněk. 1985. "Mährische Burgwälle im 9. Jahrhundert." In *Die Bayern und ihre Nachbarn II*, edited by Herwig Friesinger and Falko Daim, 157–200. Wien: Österreichische Akademie der Wissenschaften.

Staňa, Čeněk. 1990 "Staré Město a velkomoravská hradiště." In: L. Galuška (ed.), *Staroměstská výročí (Uherské Hradiště 1990)* 71–79.

Staňa, Čeněk. 1999. "Poznamky k vyvoji střediskových sídel na Moravě v pravěku a v časné době dějinne." In *Centrum i zaplecze we wczesnośredniowiecznej Europie środkowej*, edited by Sławomir Moździoch, 77–95. Wrocław: Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk.

Šalkovský, Peter 2015. *Hrady západných Slovanov*. Nitra : Archeologický ústav SAV.

Šalkovský Peter 2019: K územným „zoskupeniam“ slovanských hradov vo včasnóm stredoveku. In: *Hradiská – svedkovia dávnych čias II*, Dolná Mariková

Třeštík, Dušan. Pád Velké Moravy. In: ŽEMLIČKA, Josef, a kol. *Typologie raně feudálních slovanských států*. Praha: Ústav československých a světových dějin, 1987. S. 27-76.